

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2024»
XIX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XIX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2024»**

**PROCEEDINGS
of the XIX International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2024»**

**2024
Астана**

УДК 001

ББК 72

G99

«ǴYLYM JÁNE BILIM – 2024» студенттер мен жас ғалымдардың XIX Халықаралық ғылыми конференциясы = XIX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «ǴYLYM JÁNE BILIM – 2024» = The XIX International Scientific Conference for students and young scholars «ǴYLYM JÁNE BILIM – 2024». – Астана: – 7478 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-601-7697-07-5

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001

ББК 72

G99

ISBN 978-601-7697-07-5

**©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2024**

ГЕОГРАФИЯ САБАҒЫНДА ТАНЫМ ЖОРЫҚ ҰЙЫМДАСТЫРУ ТҮРЛЕРІ

Талғатқызы Асель

sakhovabzal@gmail.com

География педагогтерің даярлау ББ білім алушысы, Жаратылыстану ғылымдар факультеті,
Л.Н Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекші: М.Н. Мусабаева

География сабағында танымжорық ұйымдастырудың мақсаты – оқу-тәрбие процесін байыту, оқушылардың пәнге деген қызығушылығын тудыру және алған білімдерін іс жүзінде қолдану. Далалық саяхаттар географиялық ұғымдарды тереңірек түсінуге ықпал етеді, материалға белсенді қатысуды ынталандырады және зерттеу дағдыларын дамытады, сайып келгенде, құзыретті, өзін-өзі басқаратын оқушыларды қалыптастырады. Технологияның қарқынды дамуы мен жаһандық байланыс дәуірінде география сабақтары адамдар мен қоршаған орта арасындағы күрделі қарым-қатынастарды түсінудің кілті болып табылады. [1]

Ғажайып ғаламшарымыздың құпияларын аша отырып, географиялық ғажайыптар арқылы қызықты саяхатқа шығайық.

Жаһандық білім саяхаты: география сабақтарындағы танымжорық планетамыздың әртүрлілігін түсінуге арналған шлюз ретінде түсіндіріледі

География сабақтарындағы танымжорық жай ғана оқу іс-әрекеті емес, оқушылардың географияны терең түсінуі мен сүйіспеншілігін дамыта отырып, ғаламдық білімнің қызықты әлеміне ену мүмкіндігі.

Қазіргі оқу процесінде материалмен белсенді әрекеттесу негізгі рөл атқарады, ал география сабақтары да ерекшелік емес. География сабақтарында қызықты және танымдық танымжорық ұйымдастыру оқушылардың назарын аударудың және біздің планетамыздың әртүрлілігі туралы білімдерін тереңдетудің тиімді әдісі болып табылады.[2]

1. Виртуалды турлар:

Цифрлық ғасырда виртуалды турлар география сабақтарының ажырамас бөлігіне айналды. Интерактивті карталар мен виртуалды гидтердің көмегімен студенттер географиясын, климатын және мәдениетін зерттей отырып, әлемнің әртүрлі жерлерінің атмосферасына енеді.

2. Сыныптағы танымжорық:

Әртүрлі климаттық аймақтар мен ландшафттарды көрсететін сыныптағы оқу аймақтарын жасаңыз. Студенттер терминологияны игеріп, қарым-қатынастарды түсіне отырып, материалмен белсенді әрекеттесе алады[3].

3. Қонақ дәрістері:

Географиялық мамандарды немесе саяхатшыларды шақыру студенттердің білімін кеңейтеді. Шытырман оқиғалар мен танымжорық туралы әңгімелер бұл тақырыпқа қызығушылықты арттырып, оны жақынырақ және қолжетімді етеді.

4. Даладағы зерттеу:

Практикалық тәжірибе алу үшін жергілікті географиялық маңызды орындарға оқу турларын ұйымдастырыңыз. Сайттағы бақылаулар мен мәліметтерді жинау теориялық білімді байытады, оған нақты практикалық мән береді.

5. Жобалар мен презентациялар:

Белгілі бір аймақтарды зерттеу және презентациялар жасауды қамтитын іс-шаралар оқушылардың шығармашылық ойлауын дамытады және терең білім алуға ықпал етеді.

География сабақтарындағы танымжорық студенттерге фактілерді білуге ғана емес, сонымен бірге олар өмір сүретін көп қырлы әлемді сезінуге мүмкіндік береді. Оқытудың мұндай әдістері географияға тұрақты қызығушылықты қалыптастыратын теория мен практика үйлесімді үйлесетін бірегей білім беру кеңістігін жасайды. [4]

Қорытындылай келе, география сабағында танымжорық ұйымдастыру қазіргі оқу үрдісінің құрамдас бөлігі болып табылады, оқу тәжірибесін байытады және оқушылардың дүниені терең түсінуіне шабыттандырады. Виртуалды турлардан далалық зерттеулерге дейінгі сан алуан әдістер теория мен практика үйлесімді үйлесетін бірегей білім беру кеңістігін жасайды. Далалық саяхаттар студенттерді өз бетінше зерттеуге, сыни ойлауды, коммуникативті дағдыларды және біздің әлемнің өзара байланысын жаһандық түсінуді дамытады. Шақырылған сарапшылардың қонақтық лекциялары және презентациялары бар жобалар географияның қазіргі қоғамдағы өзектілігін атап көрсете отырып, білім көкжиегін кеңейтеді. танымжорық география әлеміндегі қызықты шытырман оқиға ғана емес, сонымен бірге пәнге терең және тұрақты қызығушылықты дамытудың тиімді әдісі болып табылады. Осылайша, мұндай педагогикалық бағыттарды құру оқу үдерісін байытады, білім беру тәжірибесіне тың желді енгізеді және студенттерді әлемдік қауымдастықта белсенді рөлге дайындайды.[5]

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Методика обучения географии в средней школе под редакцией Л.М. Панчешниковой. Москва. Просвещение. 1983 г.
2. Орта мектептегі география сабағы. А.В. Даринский. М. Просвещение. 1984 ж.
3. Методика обучение географии в средней школе. Под редакцией А.Е. Бибик. М. Просвещение. 1982 г.
4. Учебные экскурсий по географии. Е.Я. Черникова. М. ПР. 1977г.
5. Применение компьютеров в преподавании географии. Л.М. Панчешникова. М. Просвещение. 1977 г.

ӘОЖ 372

ГЕОГРАФИЯ ПӘНІН ОҚЫТУДА ВИРТУАЛДЫ ЖӘНЕ ИНТЕРАКТИВТІ ТРЕНАЖЕРЛЕРДІ ҚОЛДАНУ МҮМКІНДІКТЕРІ

Турсенбаева Әспет Сакенқызы
aspettursenbaeva81@gmail.com

География педагогтерін даярлау ББ білім алушысы, Жаратылыстану ғылымдары факультеті,
Л.Н Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекші: М.Н. Мусабаева

Заман ағымына қарай күнделікті сабаққа видео, аудио қондырғылар мен теледидарды, компьютерді қолдану айтарлықтай нәтижелер беруде. Зерттеуіміз көрсеткендей, кез келген сабақта электрондық оқулықты пайдалану оқушылардың танымдық белсенділігін арттырып қана қоймай, логикалық ойлау жүйесін қалыптастыруға, шығармашылықпен еңбек етуіне жағдай жасайды. Сондықтан қазіргі ақпараттандыру қоғамында электрондық оқулықтарды пайдаланбай алға жылжу мүмкін емес.

Виртуалды шындыққа негізделген жаңа онлайн білім беру платформаларының дамуы мен танымал болуына ықпал ету үшін студенттердің дәстүрлі онлайн білім беру платформаларынан жаңа платформаларға көшуіне қандай факторлар әсер етті деген ой келеді. Бұл негізде технологиялар әртүрлі оқыту стильдеріне қолдау көрсетеді және оқыту мен оқу үдерістерін жеңілдетуге көмектеседі. Нақтырақ айтсақ, VR технологиясы оңтайлы виртуалды оқу кеңістіктерін жасауға мүмкіндік береді. Мұндай кеңістіктер уақыт пен кеңістіктің шектеулерінен құтылуға көмектесетін және адамдардың оқудағы қиялын және шығармашылығын айтарлықтай ынталандыратын жаңа көрнекі тәжірибелерді ұсынады [1]